

3. STAROŻYTNA SPARTA

1. System społeczny i polityczny Sparty

System społeczny Sparty	System polityczny Sparty – twórcą Likurg
<p>Spartiaci</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pełnoprawni obywatele Sparty, ▪ uzyskiwali pełnię praw politycznych w wieku 30 lat ,byli to zawodowi wojownicy, kształceni od 7 roku życia i objęci obowiązkiem służby wojskowej do 60 roku życia, ▪ otrzymywali działki ziemi od państwa wraz z helotami, którzy je uprawiali <p>Wychowanie spartańskie - agoge:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ od 7 roku życia odpowiedzialność za ich wychowanie przejmowało państwo; bardzo surowe wychowanie. ✓ od 12 do 30 roku życia mieszkali w koszarach – szkolenie wojskowe ✓ od 15 roku życia mogli uczestniczyć w wojnie, ✓ od 20 roku życia był wojownikiem ✓ od 30 roku życia posiadał pełnię praw obywatelskich, <p>Periojkiowie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ludność wolna bez praw politycznych, musieli jednak płacić podatki, ▪ zamieszkiwali autonomiczne gminy – rządzący się sami, ▪ uprawiali ziemię, zajmowali się rzemiosłem i handlem, ▪ wykonywali broń dla spartiatów, ▪ budowali budynki użyteczności publicznej ▪ brali udział w wyprawach wojennych wraz ze spartiatami <p>Heloci:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ niewolni chłopcy przypisani do ziemi bez praw – ludność podbita, ▪ uprawiali ziemię spartiatów, ▪ byli własnością państwa, ▪ nie można ich było sprzedać ani wyzwolić, ▪ wykonywali osobiste posługi wobec spartiatów ▪ towarzyszyli swoim panom podczas wypraw wojennych, ▪ stawiali do robót publicznych 	<p>Na czele państwa stało dwóch królów z 2 różnych rodów.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mieli prawo do posiadania ziemi i gwardii przybocznej ▪ nie mieli oni prawdziwej władzy, ▪ dowodzili armią podczas wojny, ▪ pełnili funkcje kapłańskie podczas pokoju, ▪ wchodzili w skład geruzji. <p>Geruzja – rada starszych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sprawowała faktyczną władzę, ▪ składała się z 28 starców po 60 roku życia, 2 królów, ▪ zajmowała się przygotowaniem treści uchwał, ▪ podejmowaniem decyzji państwowych, ▪ przyjmowała poselstwa, ▪ sądziła najcięższe przestępstwa. <p>Zgromadzenie Ludowe – apella</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ składało się z obywateli Sparty (Spartiaci po ukończeniu 30 roku życia), ▪ decydowało o wojnie i pokoju, ▪ wybierało urzędników (eforów) i geruzję. ▪ podejmowało uchwały poprzez krzyk (aklamację), <p>Urzędnicy – 5 eforów - najwyżsi urzędnicy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wybierani przez Zgromadzenie na okres 1 roku, ▪ pełnili funkcje administracyjne, ▪ zwoływali Zgromadzenie i mu przewodzili, ▪ pełnili funkcje kontrolne, zwłaszcza wobec królów, ▪ prowadzili politykę zagraniczną ▪ czuwali nad finansami państwa <p>Obywatelem był każdy Spartiatą (mężczyzna), który ukończył 30 lat.</p> <p>OLIGARCHIA – ustrój polityczny, w którym władzę sprawuje niewielka część społeczeństwa</p>

